

-Waarom zo moeilijk? -

Leerkracht handleiding

Inleiding

Tijdens deze les maken de leerlingen kennis met de geschiedenis van het Chinese schrift. Het Chinese schrift heeft een rijke historie die tot op de dag van vandaag nog steeds van groots belang is in China. De oudste vormen van Chinees schrift zijn gevonden op schildpadschalen en botresten; daterend uit de periode van Shang-dynastie. In het Chinese schrift zijn door de jaren heen tot meer dan 80.000 Chinese karakters geïdentificeerd, waarvan er in het moderne dagelijkse Chinees nog 11.000 worden gebruikt. Lees voordat je de les gaat geven de theorie en kijk de bijbehorende PowerPoint goed door, dan kom je niet voor verrassingen te staan tijdens je les en ben je goed voorbereid op eventuele lastige vragen.

Doelstellingen

Aan het einde van de les weten/kunnen de leerlingen:

- De leerlingen kunnen in eigen woorden aan hun medeleerlingen vertellen waar de oudste vormen van schrift zijn gevonden en hoe deze eruit zagen.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden de geschiedenis van het Chinese schrift vertellen. Hoe de ontwikkeling is verlopen van het krassen in botresten tot en met het op schrift stellen van vereenvoudigde Chinese karakters.
- De leerlingen kunnen minimaal 2 verschillen noemen tussen het Nederlandse en Chinese schrift (taal).
  - *In het Nederlandse schrift kan je met 26 tekens alle mogelijke woorden maken; in het Chinees bestaat ieder woord uit een, twee en soms drie karakters. Daarom kent het Chinees duizenden tekens.*
  - *De Chinese dialecten zijn echt een aparte taal geworden; in Nederland is een dialect geen andere taal en kunnen we deze wel verstaan.*

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 5/6.

Vakken en kerndoelen

Wereldoriëntatie

Kerndoel 47:

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing.

Kerndoel 51:

De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

Informatie

- Website > <http://www.geledraak.nl/html/page323.asp>
- Boek > China, landen in de wereld, geschreven door C. Goddard
- Boek > China, geschreven door I.J. Schaedtler
- Boek > Hedendaags China, geschreven door Z.Y. Yi

Lesidee

Introductie

Dia 1 en 2

Vertel de leerlingen dat we vandaag wat gaan leren over de geschiedenis van de Chinese taal. Spreek met de leerlingen de doelen door die voor deze les zijn genoemd. Zo weten de leerlingen de wat er van hen wordt verwacht; kunnen zij daarop reflecteren en wordt het doel van de les duidelijk voor de leerlingen. Vraag aan de leerlingen of zij iets kunnen vertellen over de historie van taal en schrift in Nederland. Hoe kwam dit tot stand? Weten de leerlingen hoe de taal in een ander land op schrift is gesteld? Eventuele burgzin: 'Laten we eens gaan kijken hoe de Chinese taal tot stand is gekomen.'

Inleiding

Dia 3

Laat de leerlingen een pen en een leeg vel papier pakken. Laat daarna de volgende tekst zien in het Nederlands en in het Chinees op het bord.

*daar is de berg
op de berg
is een boom
op de berg
is er regen
de boom is nat*

Vraag aan de leerlingen om 1 minuut te kijken naar de teksten te kijken. Laat ze de overeenkomsten, verschillen en/of bijzonderheden opschrijven. Hierna overleggen ze 1 minuut in tweetallen over wat ze hebben opgeschreven. Bespreek daarna plenair, maar laat vooral veel uit de leerlingen komen zodat er nog niet veel uit de kern aan bod komt.

Dia 4 en 5

Stel de leerlingen de volgende vraag: 'Hoe komt het dat er zoveel verschillende talen zijn in de wereld?' Leg de nadruk op hoe dit vroeger was (in de begintijd van de Bijbel) en hoe dat is veranderd. Wijs de leerlingen op de torenbouw van Babel. De Heere heeft ervoor gezorgd dat er vanaf toen in verschillende talen werd gesproken.

Maar hoe komt het dan dat alle talen een eigen schrift hebben?

Kern

Als leerkracht vertel je de volgende theorie aan de kinderen in de vorm van een goedlopend verhaal.

Dia 6

De Chinese keizers gingen graag ter rade bij waarzeggers. Die waarzeggers dachten over profetische gaven te beschikken en zo de door een godheid ingefluisterde boodschap over te brengen aan de keizer.

Deze waarzeggers noem je ook wel, het orakel.

Het Chinese schrift is voorgekomen uit de tekens die de waarzeggers in de botresten graveerden.

Dia 7 en 8

Hoe deden deze orakels dat? Dat gebeurde op 2 verschillende manieren. Bij de eerste manier namen de orakels schildpaddenschalen of andere platte botresten en een pen. De punt van deze pen verhitte ze in het vuur totdat deze gloeiend heet was. De gloeiend hete punt drukten ze op het bot. Door de enorme hitte barste het bot, en dit werd gezien als een boodschap van de hemel.

De andere manier van de orakels was dat het orakel in een schildpaddenschaal of andere botresten een smalle groef in het bot kerfde. Daarna werd het bot verhit en ontstonden er allerlei barsten in de botresten. Deze barsten werden dan gezien als het antwoord van de orakel op de vraag van de keizer. De lijntjes van de barsten liepen vaak door elkaar heen en dan leken het net tekens.

Door de jaren heen begonnen de orakels zelf een boodschap te vertellen die ze dan op de botten schreven zodat het leek of ze het toch van de botten hadden afgelezen. Dit gekras van de waarzeggers is een voorloper geweest op het Chinese schrift dat vandaag aan de dag nog wordt gebruikt.

Dia 9, 10 en 11

Het Chinees is een monosyllabische taal. Oftewel, de Chinese taal bestaat uit stukjes woord van één lettergreep die woorden op zich of meerlettergrepige woorden bij elkaar vormen. Wanneer er dan 2 tekens (karakters) worden gecombineerd ontstaat er een nieuw begrip.

De verschillen tussen het Chinese en Nederlandse schrift. In het Chinese schrift is er voor ieder woord of woorddeel een teken. Het Nederlands

heeft voor iedere letter die je uitspreekt een apart teken, een letter. In het Nederlands kan je met 26 letters alle mogelijke woorden maken die je maar wilt. In het Chinees heb je voor ieder woord weer een ander teken, dat is een groot verschil. Het Chinees kent meer dan 80.000 tekens; wanneer je ongeveer 3000 tekens kent kan je vrijwel alle teksten lezen.

Dia 12

Nog een verschil binnen de Chinese taal en schrift. Hier komt een stukje geschiedenis bij kijken. In 1949 was Mao Zedong aan de macht in China. Ook hij ging te raden bij de orakels; zo ontdekte hij dat eigenlijk alleen de orakels het Chinese schrift goed konden schrijven. Hier wilde hij verandering in brengen. Zo kwam het dat hij het Chinese schrift liet 'vervolksen'. Mao vond dat iedereen in zijn land het Chinees moest kunnen lezen en schrijven, en liet het daarom door geleerden vereenvoudigen. De officiële taal die toen werd gesproken werd het Mandarijn genoemd. Omdat China een groot land is met veel inwoners, kwamen er in bepaalde streken een dialect. Net als bij ons in Nederland zijn de dialecten afgeleid van de officiële of standaardtaal. Het enige verschil met de Chinese en Nederlandse dialecten is dat de Chinese dialecten door de jaren heen echt een eigen taal zijn geworden. Er zijn hele streken waar een 'andere' Chinese taal wordt gesproken dan het Mandarijn. Wel kunnen alle Chinese het Mandarijn verstaan, maar niet alle Chinese kunnen ook spreken in het Mandarijn.

Dia 13 en 14

Het oudste geschreven Chinese schrift is van ongeveer 4000 jaar geleden. De gesproken Chinese taal is al vele jaren ouder, maar dit is nooit op schrift gesteld omdat er alleen door de orakels Chinees werd geschreven op de botresten. De Chinese gesproken taal is door de jaren voortdurend verandert, alleen de schrijfwijze niet. De waarzeggers (orakels) hebben de basis gelegd van het Chinese schrift. De verder tekens die voor woorden of begrippen gelden zijn daarop gebaseerd.

Het Chinees is eigenlijk een hele simpele taal. Er bestaan geen werkwoorden, geen enkelvoud of meervoud, er zijn geen lidwoorden en geen voorzetsels. Waarom maken ze de schrift dan zo moeilijk met al die lastige tekens zou je denken? De tekens weerspiegelen de ware werkelijkheid. Kijk naar de karakters met de tekeningen erbij, dat verklaard dat het Chinees ook wel pictografische taal wordt genoemd. Nu weet je dat de oorsprong daarvan ligt bij de barsten en groeven in de botresten die de orakels gebruikten.

Afsluiting

Dia 15

Op het bord toon je de doelen die je aan het begin van je les ook hebt laten zien. Lees ze hardop voor. Laat de leerlingen voor zichzelf nagaan of ze deze doelen hebben behaald, weten ze alle wat er staat aangegeven? Vraag bij ieder doel aan een leerling om uitleg van het doel. De leerlingen weten zo dat jij het behalen van je doelen controleert en de leerlingen moeten weer door de stof om te verwoorden wat ze hebben geleerd.

Als verwerking voor de leerlingen laat je een video zien. De leerlingen kunnen hierdoor de informatie die ze tijdens de kern hebben gekregen verwerken. De video is te bekijken op onderstaande link.

<http://www.schooltv.nl/video/het-chinese-schrift-een-echte-kunstvorm/#q=china>

Voor scholen die geen gebruik maken van videomateriaal kan je gebruik maken van de PowerPoint die je ook al bij je les hebt gebruikt. Laat bij een aantal afbeeldingen een leerling meester of juf zijn zodat ze zelf nog een keer door de stof moeten. Laat ze eventueel vragen stellen aan hen medeleerlingen zodat die ook actief mee blijven doen.

Tijdsplanning

Introductie	5 minuten
Inleiding	10 minuten
Kern	25 minuten
Afsluiting	5 minuten

Materialen

Beschrijf per onderdeel welke materialen er nodig zijn.

Introductie > PowerPoint met tekst

Inleiding > PowerPoint met afbeeldingen ter ondersteuning van de les

Kern > PowerPoint met afbeeldingen ter ondersteuning van de les

Afsluiting > PowerPoint en/of video

Bronnen

- Website > <http://www.geledraak.nl/html/page323.asp>
- Website > <http://www.schooltv.nl/video/het-chinese-schrift-een-echte-kunstvorm/#q=china>
- Boek > China, landen in de wereld - door C. Goddard
- Boek > China – door I.J. Schaedtler
- Boek > Hedendaags China – door Z.Y. Yi

Verdieping/meer informatie

- Website > http://www.bonisa.nl/web/nl/1_home.htm
- Website > <http://www.landenweb.net/china/>
- Boek > Verbijsterend China - door Jan van der Putten